

16. Mamica Maja je rezultate šestmesečnega tehtanja dojenčka zapisovala v razpredelnico. Nariši graf odvisnosti mase dojenčka od starosti.

starost (mesec)	0	1	2	3	4	5	6
masa (kg)	2,9	3,6	4,2	5	5,8	6,5	7,2

17. Spremenljivki x in y sta med seboj odvisni realni števili. Zapiši enačbo, ki prikazuje odvisnost.
- spremenljivka y je za 15 večja od spremenljivke x
  - spremenljivka y je trikrat večja od spremenljivke x
  - spremenljivka y je sedemkrat manjša od spremenljivke x
  - spremenljivka y je nasprotna vrednost od spremenljivke x
  - spremenljivka y je obratna vrednost od spremenljivke x
  - spremenljivka y je za 10 manjša od štirikratne vrednosti spremenljivke x

PREMO SORAZMERNOSTI

18. Iz 2 kg sadja pripravimo 1 liter sadnega soka.
- Dopolni razpredelnico in nariši graf.
  - Zapiši enačbo, ki ustreza grafu premege sorazmerja.

masa (kg) x	2	1	6	10		
prostornina (l) y	1				$2\frac{1}{2}$	4

19. Pešec prehodi v eni uri štiri kilometre.
- Nariši graf in iz njega odčitaj, koliko kilometrov prehodi v 15 min, 2,5 h in 3 h.
  - V kolikšnem času prehodi 2 km, 6 km in 8 km?
  - Napiši enačbo, ki ustreza grafu.

B-VAJE

20. Razpredelnici prikazujeta odnos med dvema premo sorazmernima količinama. Izpolni prazna polja in zapiši enačbi premege sorazmerja.

a)

x	1	5	0,8		
y	6			3	1,5

b)

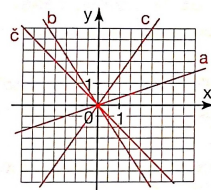
x	24			20	1
y		-8	10	5	

21. Ena morska milja meri 1852 m.
- Koliko morskih milj je 5556 m?
  - Koliko kilometrov meri šest morskih milj?
22. Iz 96 kg svežih sliv dobimo 20 kg suhih.
- Koliko kilogramov svežih sliv potrebujemo, da dobimo 55 kg suhih sliv?
  - Koliko kilogramov suhih sliv dobimo iz 144 kg svežih?
23. Za štiri tablice čokolade plačamo 620 SIT.
- Koliko bi plačali za eno čokolado?
  - Koliko čokolad bi dobili za 1085 SIT?

24. 1 cm^3 ledu tehta 0,92 g.
- Kolikšna je prostornina kocke ledu z maso 7,36 g?
  - Koliko tehta led s prostornino 1 dm^3 ?
25. Študent vsak dan anketira 12 anketirancev.
- Koliko anket bo opravil v enem tednu?
  - Koliko anket bi opravilo pet študentov v enem dnevu, če vsak študent na dan anketira 12 anketirancev?
  - Koliko anket bi opravili trije študentje v štirih dneh, če vsak študent na dan anketira 12 anketirancev?

26. Kolesar prevozi v eni uri 30 km. Vseskozi vozi z enakomerno hitrostjo. Kolikšno pot bo prevozil v:
- 15 min
  - $\frac{3}{4}$ h
  - 2,5 h

27. Prvi avto je porabil 12 litrov bencina na 180 km dolgi poti, drugi pa 15 litrov na 240 km dolgi poti. Kateri avto je pri porabi goriva varčnejši?
28. Iz izvira priteče v petih minutah 85 litrov vode. Koliko hektolitrov vode priteče v eni uri, če teče ves čas enakomerno?
29. Odčitaj vrednost koordinate x oziroma y , da bo točka $T_1(x, 1)$ ležala na premici a , točka $T_2(x, 3)$ na premici b , točka $T_3(1, y)$ na premici c in točka $T_4(2, y)$ na premici $\checkmark$.

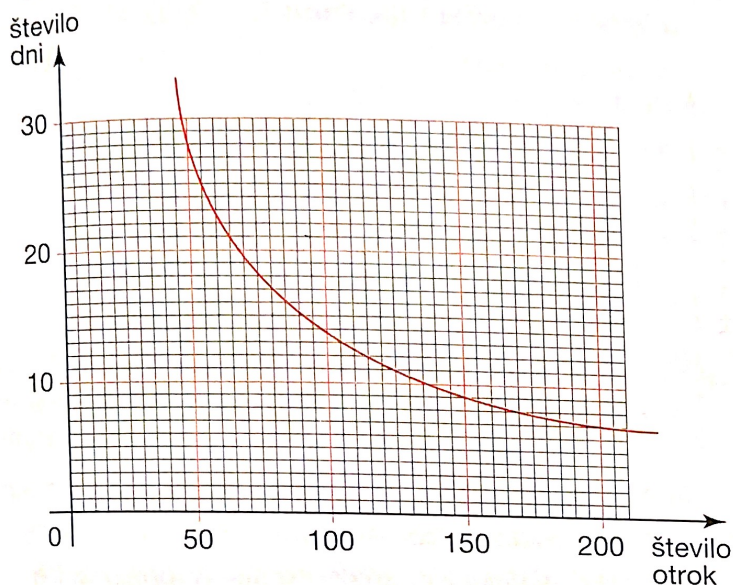
ODSTOTKI

30. Izrazi v odstotkih.
- $\frac{3}{10}$
  - $\frac{4}{5}$
  - $1\frac{1}{4}$
  - 2
  - $\frac{12}{25}$
  - $\frac{8}{125}$
  - 0,09
  - 0,7
  - 1,01
  - 0,42
  - 0,025
  - 0,008
31. Zapiši z decimalnim številom in okrajšanim ulomkom.
- 9 %
  - 25 %
  - 60 %
  - 92 %
  - 120 %
  - 150 %
32. Izračunaj.
- 10 % od 10
  - 4 % od 64
  - 25 % od 5500 SIT
  - 0,5 % od 200 kg
  - 1,6 % od 1000 m
  - 100 % od $3\frac{1}{2} \text{ m}^2$
33. Za koliko odstotkov se je zmotil mizar, če je nameril 196 cm namesto 200 cm?

50. Občina je prispevala denar za letovanje 100 otrok za 14 dni. Iz grafa ugotovi:

- a) Koliko otrok bi letovalo 10 dni oziroma 28 dni pri enaki količini denarja?
- b) Koliko dni bi letovalo 70 otrok oziroma 200 otrok?

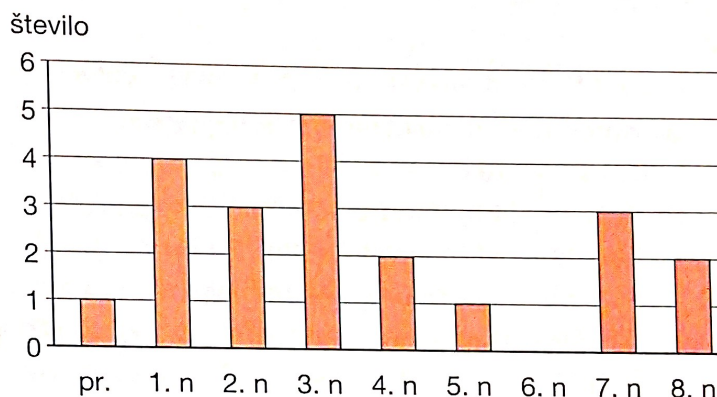

OBDELAVA PODATKOV

50. Razpredelnica prikazuje število prodanih zgoščenk pop skupine v enem tednu v različnih mestih Slovenije.

	Pon.	Tor.	Sre.	Čet	Pet.	Skupaj
Ljubljana	105	168	122	95	210	
Maribor	87	73	131	101	156	
Koper	92	88	112	159	124	
Kranj	65	55	74	90	103	
Celje	142	70	63	84	115	
Skupaj						

- a) Kateri dan v tednu je bila prodaja najboljša?
  - b) V katerem mestu je bila v sredo najboljša prodaja?
  - c) Koliko zgoščenk so v tem tednu prodali v Kranju?
  - č) Kateri dan so v Celju prodali največ zgoščenk?
  - d) Kateri dan in v katerem mestu so prodali najmanj zgoščenk?
51. V bloku so imeli stanovalci sestanek hišnega sveta. Diagram prikazuje udeležbo stanovalcev posameznega nadstropja na sestanku.

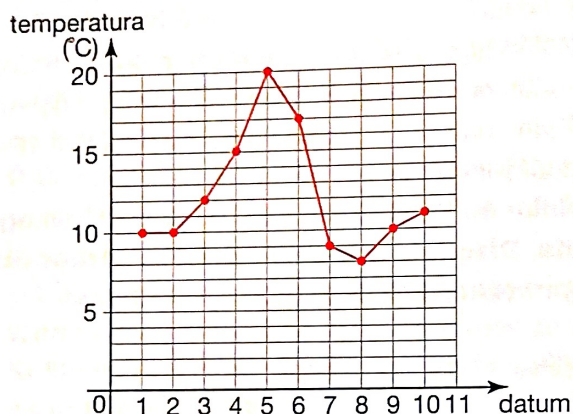
- a) Koliko ljudi iz prvega nadstropja se je udeležilo sestanka?
- b) Iz katerega nadstropja je prišlo največ stanovalcev?
- c) Iz katerega nadstropja ni bilo nikogar?
- č) Koliko stanovalcev se je udeležilo sestanka?

B-VAJE

KOORDINATNI SISTEM, ODSOTKI IN SORAZMERNJA

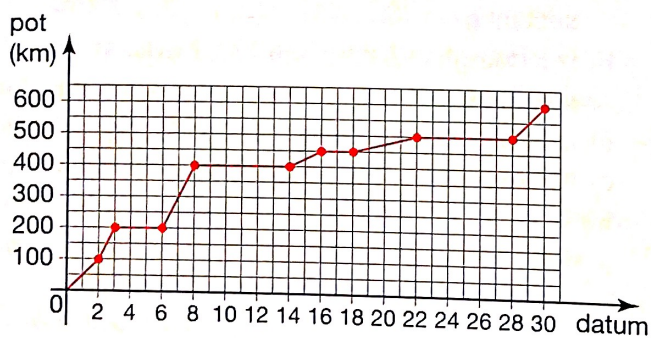

52. Slika prikazuje spomladansko temperaturo od 1. do 10. aprila v Ljubljani.

- Kateri dan in kolikšna je bila najnižja temperatura?
- Kolikšno temperaturo so namerili 4. aprila?
- Kdaj je bila temperatura najvišja?
- Kdaj se temperatura ni spreminjala?
- Za koliko stopinj se je temperatura znižala s 6. na 7. april?

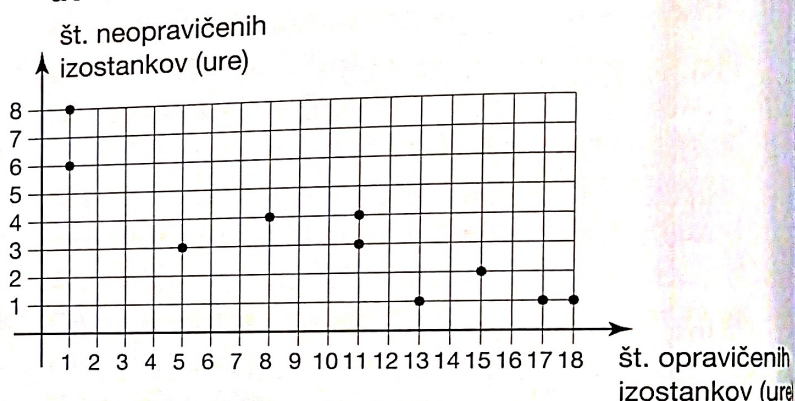
53. Graf ponazarja prevoženo pot jadrnice po Jadranu.

- Koliko dni je jadrnica potrebovala za prvih 400 kilometrov?
- Koliko dni je mirovala?

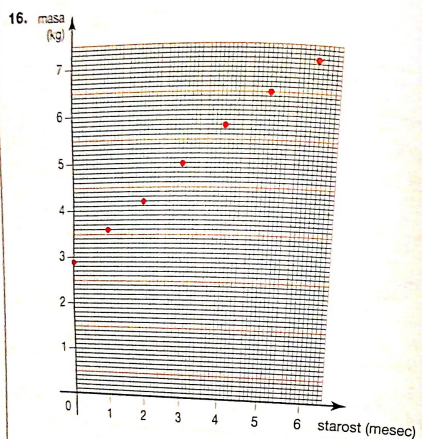
- Koliko kilometrov je preplula v prvih 14 dneh?
- Kateri dan je bila na polovici poti?
- Koliko kilometrov je prejadrala zadnja dva dneva?

54. Razsevni (točkovni) diagram prikazuje opravičene in neopravičene izostanke desetih učencev v enem mesecu.

- Marko je imel 13 opravičenih izostankov. Koliko neopravičenih izostankov je imel?
  - Koliko učencev je imelo po štiri neopravičene izostanke?
  - Koliko je bilo vseh opravičenih in koliko neopravičenih izostankov?
  - Ali učenci, ki pogosteje opravičeno izostajajo od pouka, tudi pogosteje neopravičeno izostajajo?
55. Razpredelnica prikazuje izposajo knjig v knjižnici Vseved po zvrsteh literature. Koliko vseh knjig so si izposodili obiskovalci knjižnice? Prikaži deleže izposoje po zvrsteh s tortnim diagramom.

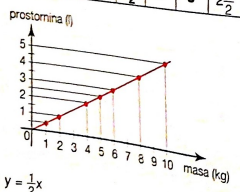
	slovenski romani	tuji romani	poezija	učbeniki	priročniki
število izposojenih knjig	800	400	300	100	200

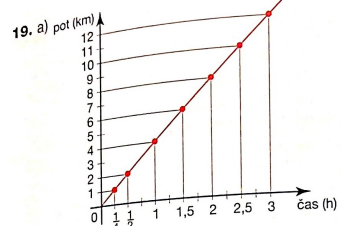
17. a) $y = x + 15$ b) $y = 3x$ c) $y = \frac{x}{7}$
 c) $y = -x$ d) $y = \frac{1}{x}$ e) $y = 4x - 10$

18. a)

masa (kg)	2	1	6	10	5	8	4
prostornina (l)	1	$\frac{1}{2}$	3	5	$2\frac{1}{2}$	4	2

b) $y = \frac{1}{2}x$

Pešec prehodi v 15 minutah 1 km, v 2,5 ure prehodi 10 km in v treh urah prehodi 12 km dolgo pot.
 b) Pešec prehodi 2 km dolgo pot v 0,5 ure, 6 km dolgo pot v 1,5 ure in 8 km dolgo pot v 2 urah.
 c) $y = 4x$, lahko tudi $s = 4t$

20. a)

x	1	5	0,8	0,5	0,25
y	6	30	4,8	3	1,5

$y = 6x$

b)

x	24	-32	40	20	1
y	6	-8	10	5	$\frac{1}{4}$

$y = \frac{1}{4}x$

21. a) 5556 m so tri morske miljje.
 b) Šest morskih milj je 11112 m.
 22. a) Potrebujemo 264 kg svežih sliv.
 b) Dobimo 30 suhih sliv.
 23. a) Za eno čokolado bi plačali 155 SIT.
 b) Za 1085 SIT bi dobili sedem čokolad.
 24. a) Kocka ledu ima prostornino 8 cm³.
 b) Led tehta 920 g.
 25. a) Študent bo opravil v enem tednu 84 anket.
 b) Pet študentov bi opravilo 60 anket v enem dnevu.
 c) Trije študentje bi opravili 144 anket v štirih dneh.
 26. a) Kolesar bo v 15 min prevozil 7,5 km.
 b) Kolesar bo v $\frac{3}{4}$ h prevozil 22,5 km.
 c) Kolesar bo v 2,5 h prevozil 75 km.
 27. Varčnejši je drugi avto.
 28. V eni uri dobimo 10,2 hl vode.
 29. a) $x = 3$ b) $x = -2$ c) $y = 1\frac{1}{2}$ d) $y = -2$
 30. a) 30%   b) 80%   c) 125%   d) 200%   e) 48%   f) 6,4%
 f) 9%   g) 70%   h) 101%   i) 42%   j) 2,5%   k) 0,8%
 31. a) $0,09 = \frac{9}{100}$ b) $0,25 = \frac{1}{4}$ c) $0,6 = \frac{3}{5}$
 c) $0,92 = \frac{23}{25}$ d) $1,2 = 1\frac{1}{5}$ e) $1,5 = 1\frac{1}{2}$

32. a) 1   b) 2,56   c) 1375 SIT   d) 1 kg   e) $3\frac{1}{2} m^2$
 33. Zmotil se je za 2%.
 34. Bakra je 546 kg, cinka 268,8 kg in svinca 25,2 kg.
 35. Računalnik je cenejši za 25%.
 36. Vsota vseh robov se poveča za 40%.
 37. Prvotna cena je bila 960000 SIT.
 38. To število je 150.

39. a)

x	6	1	2	3	12
y	3	18	9	6	1,5

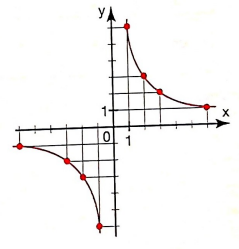
b)

x	1	2	10	25	4
y	500	250	50	20	125

40. Potrebujemo bi 256 ploščic.
 41. a) Fasada bi bila narejena v desetih dneh.
 b) Najeti moramo 10 zidarjev.
 42. Vsi trije bi izpraznili zalogo mleka v štirih dneh.
 43. Vsak je plačal 3900 SIT.
 44. Obroč z obsegom 2 m se bo zavrtel 50-krat, obroč z obsegom 40 cm pa 250-krat.
 45. Voziti bi moral s hitrostjo 70 km/h.
 46. a) Knjiga bi imela 108 strani.
 b) Na vsaki strani bi bilo 18 vrstic.
 47. a) Taborilo bi lahko 25 tabornikov.
 b) Zalogo bi imeli za 50 dni.

48.

x	6	1	2	3	-6	-1	-2	-3
y	1	6	3	2	-1	-6	-3	-2
(x, y)	(6, 1)	(1, 6)	(2, 3)	(3, 2)	(-6, -1)	(-1, -6)	(-2, -3)	(-3, -2)

49. a) 10 dni bi letovalo 140 otrok, 28 dni pa 50 otrok.
 b) 70 otrok bi letovalo 20 dni, 200 otrok pa 7 dni.

- 50.** a) Najboljša prodaja je bila v petek.
 b) V sredo je bila najboljša prodaja v Mariboru.
 c) V tem tednu so prodali 387 zgoščenk.
 č) V Celju so v ponedeljek prodali največ zgoščenk.
 d) Najmanj zgoščenk so prodali v torek v Kranju.
- 51.** a) Sestanka so se udeležili štirje ljudje.
 b) Največ stanovalcev je bilo iz tretjega nadstropja.
 c) Iz šestega nadstropja ni bilo nikogar.
 č) Sestanka se je udeležilo 21 stanovalcev.
- 52.** a) 8. aprila je bila najnižja temperatura 8 °C.
 b) 4. aprila so namerili 15 °C.
 c) Najvišja temperatura je bila 5. aprila.
 č) 1. in 2. aprila se temperatura ni spremenila.
 d) Temperatura se je znižala za osem stopinj.
- 53.** a) Jadrnica je potrebovala osem dni.
 b) Mirovala je 17 dni.
 c) Preplula je 400 km.
 č) Sedmi dan je bila na polovici poti.
 d) Prejadrjala je 100 kilometrov.
- 54.** a) Marko je imel eno neopravičeno uro.
 b) Po štiri neopravičene izostanke sta imela dva učenca.
 c) Vseh opravičenih izostankov je bilo 100, neopravičenih pa 33.
 č) Ne. Iz grafa je razvidno, da imajo učenci z veliko opravičenimi izostanki malo neopravičenih izostankov.

55.

	slovenski romani	tuji romani	poezija	učbeniki	priročniki
število izposojenih knjig	800	400	300	100	200
delež	$\frac{4}{9}$	$\frac{2}{9}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$
središčni kot tortnega diagrama	160°	80	60°	20°	40°

Obiskovalci so si izposodili 1800 knjig.

